

Дата: 30.05.23

Клас: 4 – Б

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Лисенко О. Б.

Тема: *Читаю для себе. За Всеволодом Нестайком
«Чи роблять так друзі?» Підсумковий урок.*

Мета: познайомити учнів з твором Всеволода Нестайка «Чи роблять так друзі?»; розвивати критичне мислення, вміння висловлювати свою думку; виробляти навички виразного читання; аналізувати прочитане; виховувати взаємодопомогу, доброзичливе ставлення до людей, вміння дружити і бути справжнім другом.

«КОЛО ДРУЗІВ»

У цьому класі – друзі всі:

І ти, і ми, і ви.

Руку дай тому, хто зліва,

Руку дай тому, хто справа.

Посміхнись тому, хто зліва,

**Посміхнись тому, хто
справа.**

Ми – одна сім'я!

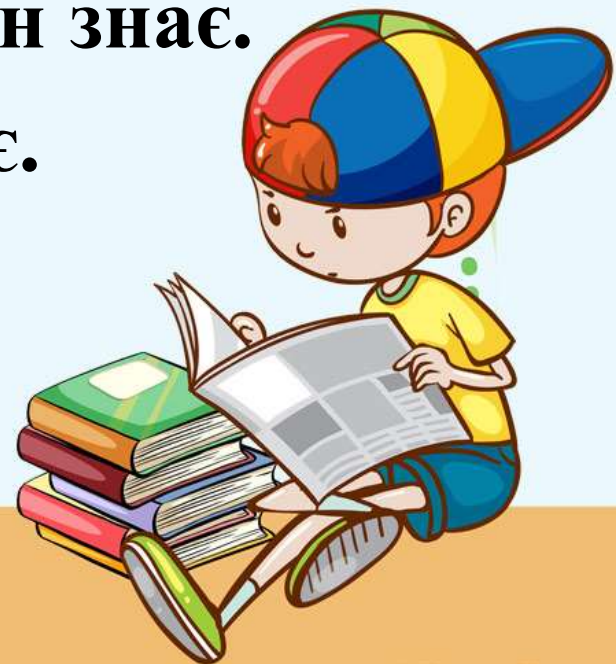

МОВЛЕННЄВА РОЗМИНКА

РОБОТА НАД ЗАГАДКОЮ

**Самотнє дерево і вітерець зламас,
А разом з ним у тебе сила є.
Без нього не прожити – кожен знає.
Без нього сіре все життя твоє.**

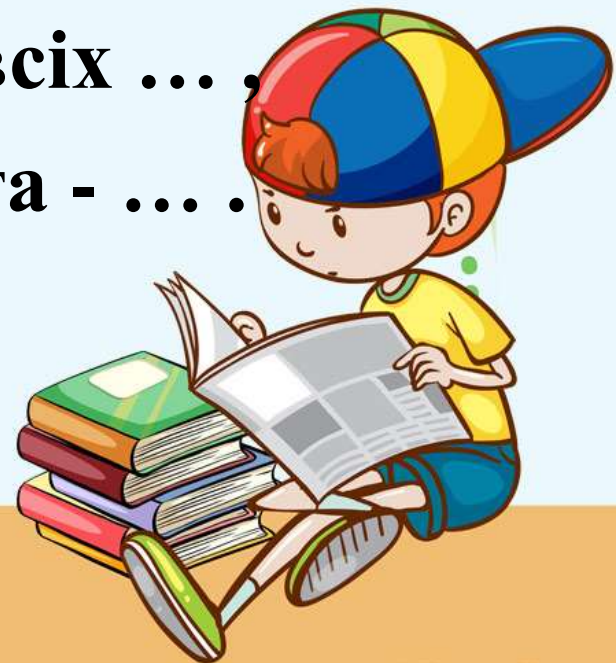

МОВЛЕННЄВА РОЗМИНКА

РОБОТА НАД ЧИСТОМОВКОЮ

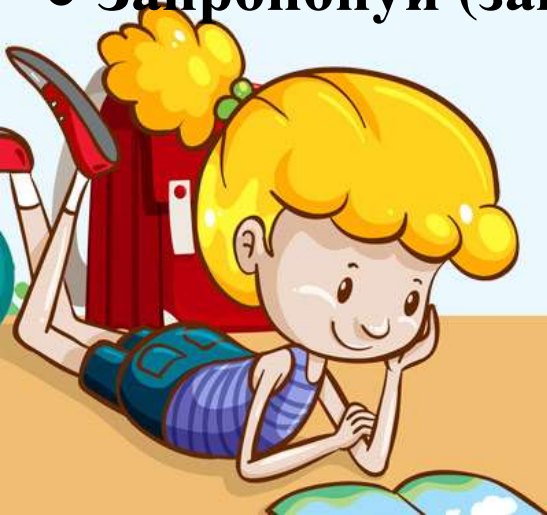
ЖУ-ЖУ-ЖУ – я з Оленкою ... ,
ЖА-ЖА-ЖА – друг купив мені ... ,
ІЖ-ІЖ-ІЖ – пиріжок на всіх ... ,
ЖИ-ЖИ-ЖИ – маєш друга - ....

ВПРАВА «КУБУВАННЯ»

- Назви (друга).
- Чому (опиши товариша).
- Поясни (ти справді думаєш, що... ти впевнений, що...).
- Поділись (що ти відчуваєш, коли..., чому ти вибрав...).
- Придумай (що буде, якщо..., придумай, як...).
- Запропонуй (запропонуй, де..., запропонуй, як..., .).

ТАБЛИЦЯ ПЕРЕДБАЧЕННЯ

**Що
відбува-
тиметься
далі?**

**Чому ви
так
думаєте?**

**Що сталося
насправді?**

**Запишіть
прогноз
щодо
розвитку
подій у
тексті.**

**Запишіть
факти, на
яких
базується
передбачен-
ня.**

**Стисло
запишіть
події, які
відбулися.**

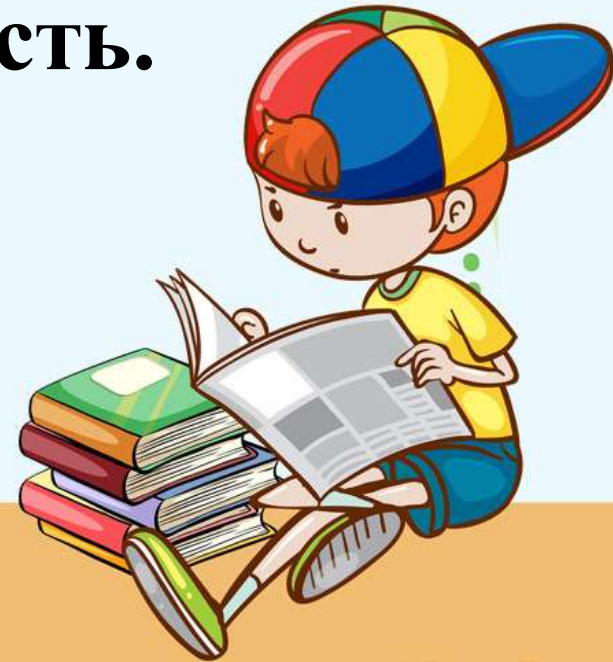

СТІНА СЛІВ

**Під'юджувати, огризну́вся, в'язи,
базікало, рвучко, затамувавши
подих, скоба́, кволість.**

Під'юджувати – підбивати,
наштовхувати на якийсь вчинок.

Огризнўвся – грубо відповів.

В'язи – шия.

Базікало – особа, що любить багато
говорити.

Рвўчко – стрімголов, швидко.

Скоба́ - кріпильна деталь у вигляді
П-подібної металевої смуги.

Кволість – слабкість.

ГІМНАСТИКА ДЛЯ ОЧЕЙ

ЧИ РОБЛЯТЬ ТАК ДРУЗІ? (за Всеволодом Нестайком)

— Що? Не вилізу?! Хоч зараз! — Мишко рвучко повернувся і рішуче попрямував до пожежної драбини.

— Мишко, не вигадуй! — намагався зупинити його Ігор. — Звісно, вилізеш. Та кому це треба?

Мишко не звертав на його слова ніякої уваги. Будинок, у якому жили Мишко, Толя, Ігор і Женька, був шестиповерховий, старовинний. З подвір'я по глухій стіні тяглася вгору пожежна драбина. Вона складалася з товстих залізних скоб, вбитих у стіну, і здалеку нагадувала велетенського смугастого змія. Перша скоба була досить високо від землі, і дотягтися до неї Мишко не міг.

— Підсади! — крикнув він Толі, що був найвищий за всіх хлопців у дворі.

— Може, не треба? — невпевнено промовив Толя. — Справді, чого лізти? Хай Женька спочатку сама спробує, а тоді буде під'юджувати*.

— Підсади, — огризнувся Мишко.

Толя знизав плечима й підсадив його. Мишко схопився за скобу, засовав ногами по стіні, підтягнувся і поліз. Діти, затамувавши подих, мовчки дивилися на нього.

Мишко ліз обережно, повільно. Коли він доліз до третього поверху, нога раптом сковзнула, зірвалася і... Мишко повис на руках.

Усі завмерли. Женя злякано закричала:

— Мишко, злазь! Я тепер вірю! Не треба, злазь! Але Мишко вже намацав ногами скобу й поліз далі. На рівні четвертого поверху він зупинився перепочити.

Випадково глянув униз, і... Мишкові стало так страшно, що він ледь не випустив із рук скобу. Хлопець судорожно зціпив пальці й застиг. «Зараз упаду...» — подумав із жахом.

Минула хвилина. Унизу напружено мовчали. У Мишка вже й на думці не було лізти далі... Та хіба можна спуститися? На посміх!..

«Що робити? Що робити? » — гарячково стукотіло в голові.

І раптом почувся спокійний, хрипливатий голос:

— Та-ак! І далеко це ви, юначе, зібралися? Ану зараз же злазь!

На ґанку стояв Михайло Петрович.

Толя, Ігор і Женя так і присіли від несподіванки, вони не знали, куди подітися. А Мишко полегшено зітхнув і обережно почав спускатися.

Наближаючись до землі, він уже вдавав, що злазить неохоче.

Коли сплигнув на землю, ноги в нього підігнулися, і хлопець присів.

— Ех!.. Пе... перешкодили... — пробелькотів Мишко. Він був блідий, губи тремтіли.

— І чого ти поліз туди? — спитав Михайло Петрович.

Мишко мовчав. Тоді Женя, бліда й перелякана не менше, ніж Мишко, затинаячись, розповіла, як це сталося. Зайшла мова про хоробрість, Мишко розпалився й почав хвалитися, що він нічого не боїться, а вона взяла і сказала, що він просто базікало, а якщо ні, то хай залізе по цій драбині на дах; вона й не думала, що він справді полізе...

— Хоробрість! — промовив Михайло Петрович. — Яка це хоробрість!

Безглуздо ризикувати** — це дурощі, а не хоробрість!.. Інша справа — коли необхідно, коли від цього залежить чиєсь життя або щось дуже важливе. А так... Ну яка користь з того, якби ти розбився? Яка? І ви теж... розумники! Пустили його! Теж мені друзі!

Діти пригнічено мовчали.

«РОМАШКА БЛУМА»

Орієнтовні запитання

Прості. – Хто дійові особи оповідання? Де відбувався описаний випадок?

Уточнюючі. – Чи правильно я вас зрозумів, що...?, “Тобто ти кажеш, що ...?”

Практичні. – «Як би ви були на місці героя оповідання?», «Як вчинили б ви...?»

«РОМАШКА БЛУМА»

Інтерпретаційні. – «Чому?»

Оціночні. – «Як ви ставитеся до вчинку головного героя?»

Творчі. – «Що б ти зробив, якби ... ?»,
«Що повинні були б зробити справжні друзі?»

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

ВИКОНУЮТЬ:
"КОЛІЖАНКИ"
З МУЗ.СТУДІЇ "ДЖЕРЕЛО"

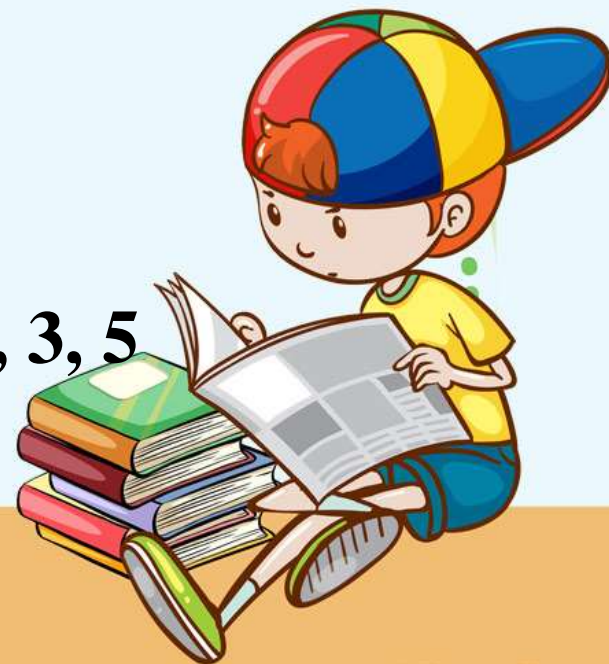

«Відтвори послідовність»

1. Схопився
2. Підтягнувся
3. Глянув
4. Попрямував
5. Присів
6. Повис

Ваша відповідь: 4, 1, 2, 6, 3, 5

«ВСТАНОВИ ВІДПОВІДНІСТЬ»

Михайло Петрович

«Може, не треба?»

Женя

«Безглуздо ризикувати —
це дуροщі, а не хоробрість!»

Толя

«Мишко, я тепер вірю»

ТЕХНОЛОГІЯ

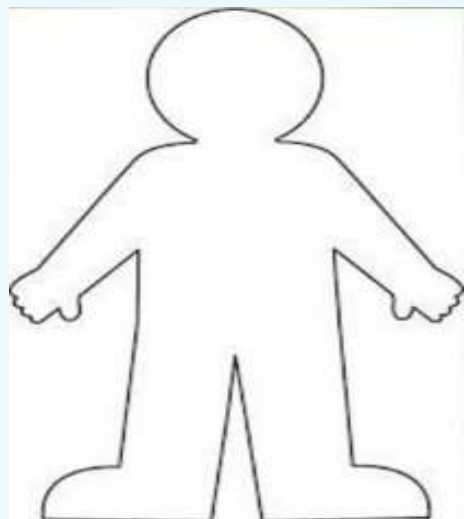
«ДВА– ЧОТИРИ – ВСІ РАЗОМ».

Чоловік без друга; той кається;
що їжа без солі; хто хвалиться.

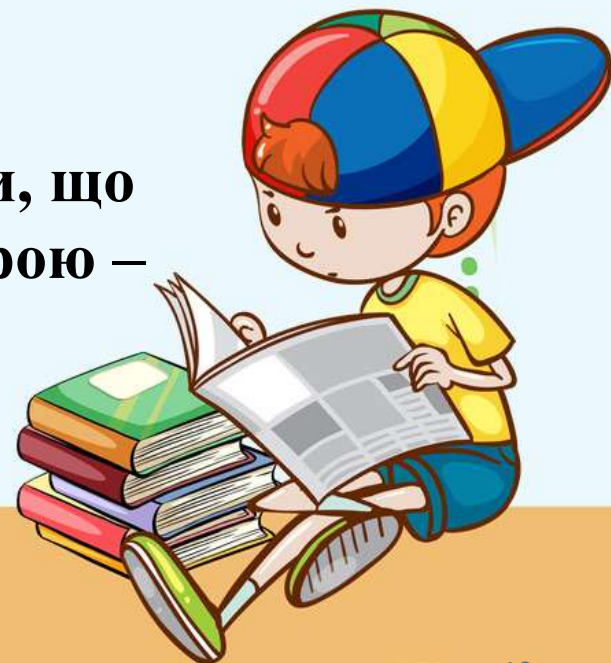

ВПРАВА «БІНГО»

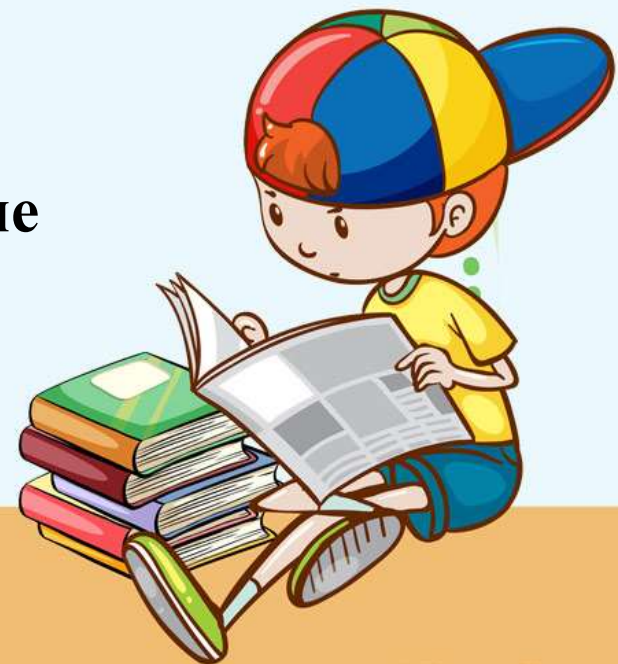
- Складіть аркуш паперу вертикально і способом відривання зробіть фігурку людини. «Бінго» - це силует людини.
- Запишіть на різних частинках фігурки риси, що належать головному герою – **Мишкові.**

ВПРАВА «МІКРОФОН»

- Цей урок допоміг мені усвідомити...
- Я сьогодні збагнув(-ла) одну життєву істину...
- Ознайомлення із твором дало мені...
- Найцікавішим на уроці для мене було...
- З уроку я взяв(-ла) для себе...

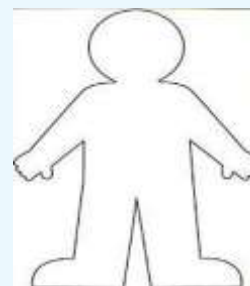

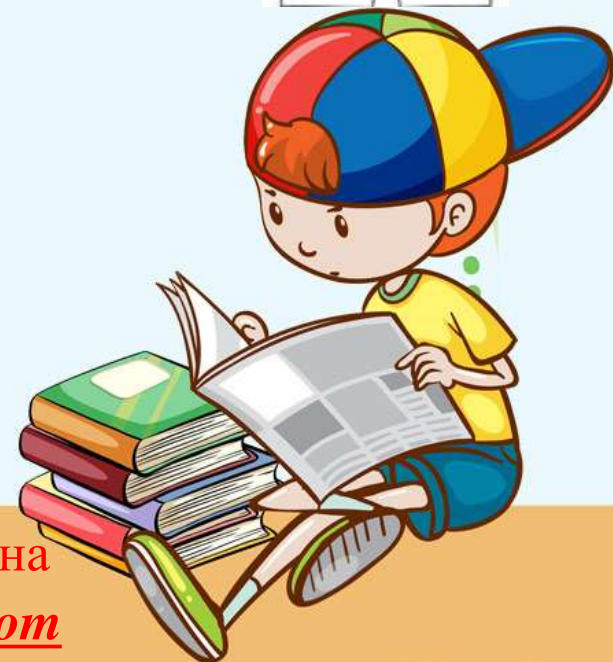
Домашнє завдання

Прочитай та перекажи оповідання.

Виконай ВПРАВУ «БІНГО»:

- Складіть аркуш паперу вертикально і способом відривання зробіть фігурку людини. «Бінго» - це силует людини.
- Запишіть на різних частинках фігурки риси, що належать головному герою – **Мишкові.**

*Роботи надсилайте на Human або на
ел. пошту lenusya.lysenko@gmail.com*